

B.Com. Semester - 4 (CBCS) Examination

March/April-2025 [NEW COURSE]

Cost Accounting - 2(Core)

Time: 2.30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન.૧ તા. 31/12/2023ના રોજ પુરા થતા વર્ષ માટે રાણા લિમિટેડે 900 સાધનોનું ઉત્પાદન અને વેચાણ કર્યું (૨૦)
તે વર્ષનું વેપાર ખાતું અને નફાનુકસાન ખાતું નીચે મુજબ છે.

વિગત	રકમ	વિગત	રકમ
પ્રત્યક્ષ માલસામાન	1,80,000	વેચાણ	6,97,500
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	2,70,000		
ઉત્પાદન ખર્ચ	1,35,000		
કાચો નફો	1,12,500		
	6,97,500		6,97,500
વહીવટી ખર્ચા: સ્થિર: 45,000		કાચો નફો આગળ લાવ્યા	1,12,500
ચલિત: 9,000	54,000		
વેચાણ ખર્ચા : સ્થિર: 4500			
ચલિત: 18000	22500		
ચોખ્ખો નફો	36,000		
	1,12,500		1,12,500

વર્ષ 2024 માટે એમ અંદાજવામાં આવ્યું છે કે.

1. ઉત્પાદન અને વેચાણ 1,125 સાધનોનું થશે.
2. માલસામાનની કિંમત 25%થી વધશે.
3. મજૂરીનો દર 10% થી વધશે
4. ઉત્પાદન ખર્ચા માલ અને મજૂરીના સંયુક્ત પ્રમાણ માં વધશે.

વેચાણ કિંમત પર 20% નફો મળે તે રીતે વર્ષ 2024 માં ઉત્પાદન કરેલ સાધન કઈ કિંમતે વેચવું જોઈએ તે દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરો .

અથવા

પ્રશ્ન.૧ સીતા લિ. ની ઉત્પાદન શક્તિ 500 એકમો સુધીની છે. વર્ષ 2023 માં ફક્ત 40% ઉત્પાદન શક્તિએ (૨૦)
ઉત્પાદન અને વેચાણ થયું છે. વિગતો નીચે મુજબ છે .

વિગત	રકમ
સીધી માલસામગ્રીની વપરાશ	30,000
સીધી મજૂરી	20,000
કારખાના પરોક્ષ ખર્ચ (40% ચલિત)	10,000
ઓફિસના પરોક્ષ ખર્ચ (સ્થિર)	8,000
વેચાણ વિતરણ ખર્ચ	12,000
કુલ વેચાણ	1,00,000

વર્ષ 2024 માટે અંદાજ

1. ઉત્પાદન અને વેચાણ તેની પુરેપુરી ઉત્પાદન શક્તિએ થશે.
2. વેચાણ વિતરણ ખર્ચના 50% વેચાણ ના એકમો સાથે બદલાય તેવા ચલિત ખર્ચા છે.
3. 2024ના વર્ષ માટે નફાનો દર ગયા વર્ષના ધોરણે જાણવી રાખવાનો છે.

વર્ષ 2023 અને 2024ના કુલ પડતર અને એકમદીઠ પડતર દર્શાવતા પત્રક તૈયાર કરો.

પ્રશ્ન.૨ કિજ્ઞા લિ નું તા: 31-12-2023ના રોજ પુરા થતા વર્ષનું વેપારખાતું અને નફાનુકસાન ખાતું નીચે મુજબ છે. (૨૦)

વિગત	રકમ	વિગત	રકમ
વપરાયેલ માલ	25,000	વેચાણ	50,000
સીધી મજૂરી	5,000	આખર સ્ટોક	6,000
કારખાના ખર્ચ	1,000		
કાચો નફો	25,000		
	56,000		56,000
વહીવટી ખર્ચ	1,500		
વેચાણ ખર્ચ	600	કાચો નફો	25,000
ઘાલખાધ અનામત	1,000	મળેલ ડિવિડન્ડ	500
માંડી વાળેલ પાધડી	1,000	રોકાણો પાર વ્યાજ	1,000
ચોખ્ખો નફો	22,400		
	26,500		26,500

પડતર ના હિસાબોમાંથી નીચેની વિગતો પ્રાપ્ત થઇ છે. .

1. કુલ ઉત્પાદનના 10% માલ આખર સ્ટોક તરીકે વણવેચેલ છે.
2. કારખાના ખર્ચ મજૂરીના 25% ગણેલ છે.
3. વહીવટી ખર્ચ અને વેચાણ ખર્ચ અનુક્રમે કારખાના પડતરના 10% અને ઉત્પાદન પડતર ના 3% ગણેલ છે.

ઉપરની વિગતો ના આધારે પડતર પત્રક તૈયાર કરી. પડતર નો નફો શોધી કાઢો અને બંને નફાની મેળવણી દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરો.

અથવા

પ્રશ્ન.૨ શિવમ લિ. નું 31-12-2023ના રોજ પુરા થતા વર્ષનું વેપાર અને નફાનુકસાન ખાતું નીચે મુજબ છે. (૨૦)

વિગત	રકમ	વિગત	રકમ
માલસામાનનો વપરાશ	80,000	વેચાણ (2700 એકમ)	2,00,000
સીધી મજૂરી	48,000	આખર સ્ટોક (ઉત્પાદન એકમોના 10%)	16,000
કારખાના ખર્ચ	32,000	મળેલ વ્યાજ	1,600
ઓફિસ ખર્ચ	28,000	મળેલ ડિવિડન્ડ	800
વેચાણ વિતરણ ખર્ચ	18,000		
પ્રાથમિક ખર્ચ માંડી વળ્યું	8,000		
ચોખ્ખો નફો	4,400		
	2,18,400		2,18,400

પડતર હિસાબો નીચેની માહિતી પુરી પડે છે.

1. માલ અને મજૂરી ખર્ચ તેની ખરી પડતર કિંમતે દર્શાવેલ છે.
2. કારખાના પરોક્ષ ખર્ચ મજૂરીના 50% લેખે ગણવામાં આવે છે.
3. ઓફિસ પરોક્ષ ખર્ચ કારખાન પડતરના 20% લેખે વસુલ કરવામાં આવે છે.
4. વેચાણ વિતરણ ખર્ચ વેચેલ એકમદીઠ રૂ. 3 લેખે વસુલ કરવામાં આવે છે.

31-12-2023 ના રોજ પુરા થતા વર્ષ નું પડતર પત્રક અને મેળવણી પત્રક તૈયાર કરો.

પ્રશ્ન.૩ નીચેની માહિતી એક મકાનના કરાર અંગેની આપવામાં આવી છે. જે ની કિંમત 15,00,000 છે.

(૧૫)

વિગત	વર્ષ 2023	વર્ષ 2024
માલસામાન	4,50,000	1,26,000
સીધી મજૂરી	3,45,000	1,57,500
સીધા ખર્ચ	33,000	15,000
આડકતરા ખર્ચ	9,000	2,100
પ્રમાણિત કામ	11,25,000	15,00,000
અપ્રમાણિત કામ	12,000	-----
જગ્યા પર માલસામાન	7,500	10,500
પ્લાન્ટ મોકલ્યા	21,000	3,000
કરાર આપનાર પાસેથી રોકડ મળી	9,00,000	15,00,000

વર્ષ 2023ના અંતે પ્લાન્ટની કિંમત 10,500 અને 2024ના અંતે પ્લાન્ટની કિંમત 7,500 હતી.

રોકડના ધોરણે 2/3 ભાગનો નફો નફા નુકસાન ખાતે લઈ જવાનો છે.

2023 અને 2024ના વર્ષ કરાર ખાતાઓ ચાલુ કામ ખાતા તૈયાર કરો.

અથવા

પ્રશ્ન.૩ કોન્ટ્રાક્ટર માધવ 15,00,000 નો કરાર છે તેને વખતોવખત પ્રમાણિત કામના 90% રોકડ મળે છે. આ કરારને લગતી વિગતો નીચે મુજબ છે.

(૧૫)

વિગત	2020	2021	2022
માલસામાન	1,80,000	2,20,000	1,26,000
મજૂરી	1,70,000	2,30,000	1,70,000
પ્રત્યક્ષ ખર્ચ	7,000	25,000	9,000
આડકતરા ખર્ચાઓ	3,000	4,000	----
પ્રમાણિત કામ	3,50,000	11,40,000	15,00,000
અપ્રમાણિત કામ	-----	20,000	----
આપેલ ચંત્રો	20,000	-----	----

વર્ષ 2020, 2021 અને 2022 ને અંતે ચંત્રોની કિંમત અનુક્રમે રૂ 16,000. રૂ 10,000 અને રૂ 4,000 હતી. ઉપરની વિગતો પરથી કરાર ખાતા અને ચાલુકામ ખાતા તૈયાર કરો.

પ્રશ્ન.૪ જોબ નં 108 ને લગતી નીચેની માહિતી પરથી એક ઇજનેરી કારખાનાના પડતરના હિસાબોમાંથી લેવામાં આવી છે.

માલસામાન રૂ 45,000

મજૂરી વિભાગ

વિભાગ A : 60 કલાક , કલાક દીઠ રૂ.18

વિભાગ B : 40 કલાક , કલાક દીઠ રૂ .12

વિભાગ C : 20 કલાક , કલાક દીઠ રૂ. 30

આ ત્રણેય વિભાગો અંગેના શિરોપરી ખર્ચ નીચે મુજબ અંદાજવામાં આવ્યા છે.

ચલિત શિરોપરી ખર્ચા

વિભાગ A : રૂ 30,000 (5,000 કામદાર કલાક માટે)

વિભાગ B : રૂ 18,000 (1,500 કામદાર કલાક માટે)

વિભાગ C : રૂ 12,000 (500 કામદાર કલાક માટે)

10,000 સામાન્ય કામના કલાકો માટે સ્થિર શિરોપરી ખર્ચા અંદાજે રૂ. 80,000 છે..

જોબ નં 108 ની કુલ પડતર ની ગણતરી કરો.

અથવા

પ્રશ્ન.4 જોબ પડતર એટલે શું ? જોબ પડતર હિસાબી પદ્ધતિના ફાયદા અને મર્યાદા સમજાવો.

(૧૫)

ENGLISH VERSION

- Que-1 As of 31/12/2023 for the year ending the production and sale of 900 units of Rana limited (20)
were carried out. The trading account and profit and loss account are show below.

Particular	Amt.	Particular	Amt.
To Direct material	1,80,000	By Sales	6,97,500
To Direct labor	2,70,000		
To Production exp.	1,35,000		
Gross profit	1,12,500		
	6,97,500		6,97,500
To Administration exp.		Gross profit	1,12,500
Fixed : 45,000			
Variable : <u>9,000</u>	54,000		
To Selling exp. :			
Fixed: 4500			
Variable: <u>18000</u>	22500		
Net profit	36,000		
	1,12,500		1,12,500

For the year 2024 the following assumption are given

1. Production and sale will be 1,125 units
2. The cost of materials will increase by 25% .
3. Labor will increase by 10% .
4. The Production expenses remain proportionate to material and wages.

If the selling price per unit remains the same as in 2023 and the selling expense increase by 20% . prepare cost sheet for the year 2024.

OR

- Que-1 Sheeta Ltd has a production capacity of 500 units in the year 2023 only 40% of the (20)
production capacity was utilized the expenses incurred are as follows.

Particular	Amt.
Direct material consumption	30,000
Direct labor	20,000
Factory overheads (40% variables)	10,000
Office overheads (fixed)	8,000
Selling and distribution exp.	12,000
Sales	1,00,000

1. Production and sales will be fully capacity utilized.
2. 50% of the selling and distribution expenses are variable costs that change with the number of units sold.
3. The profit rate for the year 2024 should be maintained at the same level as the previous year.

Prepare a statement showing the total cost and cost per unit for the years 2023 and 2024.

- Que-2 The Trading and Profit & Loss Account of Krishana Ltd. for the year ending 31-12-2023 is (20)
as follows.

Particular	Amt.	Particular	Amt.
To Direct material consumption	25,000	By sales	50,000
To direct labor	5,000	By closing stock	6,000
To Factory overheads	1,000		
Gross profit	25,000		
	56,000		56,000
To Administration exp.	1,500	Gross profit	25,000
To selling exp.	600		
To Bad-dab reserve	1,000	By Dividend received	500
To Goodwill written off	1,000	By Interest on investment	1,000
Net profit	22,400		
	26,500		26,500

The following details have been obtained from the cost accounts:

- (1) 10% of total production remains unsold as closing stock.
- (2) Factory expenses are calculated as 25% of labor costs.

- (3) Administrative expenses and selling expenses are calculated as 10% of factory cost and 3% of production cost, respectively.

Based on the above details: Prepare a cost statement, determine the cost profit.
Prepare a reconciliation statement showing the reconciliation of both profits.

OR

- Que-2 The Trading and Profit & Loss Account of Shivam Ltd. for the year ending 31-12-2023 is as follows. (20)

Particular	Amt.	Particular	Amt.
To material consumption	80,000	By Sales (2700 units)	2,00,000
To direct labor	48,000	By Closing stock (production unit 10%)	16,000
To Factory overheads	32,000	By Received interest	1,600
To offices exp.	28,000	By Receive dividend	800
To selling and distribution exp.	18,000		
To Primary exp written off	8,000		
Net profit	4,400		
	2,18,400		2,18,400

The following information is provided for cost accounts:

- (1) Material and labor costs are recorded at their actual cost price.
- (2) Factory indirect expenses are calculated at 50% of labor cost.
- (3) Office indirect expenses are recovered at 20% of the factory cost.
- (4) Selling and distribution expenses are charged at ₹3 per unit sold.

Prepare a cost sheet and reconciliation statement for the year ending 31-12-2023.

- Que-3 The following information is provided regarding a building contract, which is valued at ₹15,00,000. (15)

Particular	Year 2023	Year 2024
Material	4,50,000	1,26,000
Direct wages	3,45,000	1,57,500
Direct exp.	33,000	15,000
Unexpected exp.	9,000	2,100
Certified work	11,25,000	15,00,000
Uncertified work	12,000	-----
Goods on the premises (site)	7,500	10,500
Plant sent to premises (site)	21,000	3,000
Amount received from contract	9,00,000	15,00,000

At the end of the year 2023, the value of the plant was 10,500, and at the end of the year 2024, the value of the plant was 7,500.

2/3(Two-thirds) of the profit, on a cash basis, is to be transferred to the Profit and Loss account.

Prepare contract accounts and work-in-progress accounts for the years 2023 and 2024.

OR

- Que-3 Contractor Madhav has a contract worth 15,00,000. He receives 90% cash on the certified work from time to time. The details related to this contract are as follows. (15)

Particulars	2020	2021	2022
Material	1,80,000	2,20,000	1,26,000
Direct wages	1,70,000	2,30,000	1,70,000
Direct exp.	7,000	25,000	9,000
Unexpected exp.	3,000	4,000	----
Certified work	3,50,000	11,40,000	15,00,000
Uncertified work	-----	20,000	----
Plant sent to	20,000	-----	----

At the end of the years 2020, 2021, and 2022, the value of machinery was ₹16,000, ₹10,000, and ₹4,000, respectively.

Prepare contract accounts and work-in-progress accounts based on the above details.

Que-4 The following information related to Job No. 108 has been extracted from the cost accounts of an engineering factory. (15)

Materials: ₹45,000

Labor Department:

Department A: 60 hours @ ₹18 per hour

Department B: 40 hours @ ₹12 per hour

Department C: 20 hours @ ₹30 per hour

The overhead expenses for these three departments are estimated as follows:

Variable Overheads:

Department A: ₹30,000 (for 5,000 labor hours)

Department B: ₹18,000 (for 1,500 labor hours)

Department C: ₹12,000 (for 500 labor hours)

Fixed Overheads: ₹80,000 estimated for 10,000 normal working hours.

Calculate the total cost for Job No. 108.

OR

Que-4 What is job costing? Explain the advantages and limitations of the job costing method. (15)
